

Uchwała Nr 31/182/2014
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi
z dnia 29 października 2014 roku

1/ Ryszard Paweł Krawczyk
2/ Beata Kaczmarek
3/ Ewa Śpionek
4/ Iwona Kopczyńska
5/ Anna Kaźmierczak
6/ Wojciech Newereńczuk
7/ Paweł Jaśkiewicz

8/ Bogdan Łągwa
9/ Józefa Lucyna Michejda
10/ Bogusław Wenus
11/ Grażyna Kos
12/ Barbara Polowczyk
13/ Paweł Dobrzyński
14/ Roman Drozdowski

Po rozpatrzeniu w dniu 29 października 2014 roku **Uchwały Nr XLIV/222/14 Rady Gminy Piątek z dnia 22 września 2014 roku w sprawie zasad i trybu przyznawania osobom fizycznym dotacji celowej na dofinansowanie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków z budżetu Gminy Piątek**, doręczonej do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w dniu 29 września 2014 roku, działając na podstawie art. 91 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.) oraz art.18 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 z późn. zm.)

Kolegium uchwala, co następuje:

Stwierdza nieważność Uchwały Nr XLIV/222/14 Rady Gminy Piątek z dnia 22 września 2014 roku w sprawie zasad i trybu przyznawania osobom fizycznym dotacji celowej na dofinansowanie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków z budżetu Gminy Piątek, z powodu naruszenia prawa, tj. art. 403 ust.4 i 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.) oraz art. 250 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych(tekst jednolity: Dz.U. z 2013, poz. 885 z późn. zm.), w konsekwencji postanowień Uchwały zawartych w § 1 i § 2, postanowień Regulaminu przyznawania dotacji z budżetu Gminy Piątek na realizację przydomowych oczyszczalni ścieków w roku 2015, stanowiącego załącznik do uchwały, w tym: § 1 ust.1, § 2 ust.1 pkt 1, § 2 ust.3 pkt 3 i 4, § 2 ust.8 pkt 2, § 3 ust.3 pkt 3, § 3 ust.6, § 3 ust.9 pkt 4, § 3 ust.10, § 4 ust.1-4, § 5 ust.1-4 oraz postanowień załączników nr 1 i nr 2 do Regulaminu.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XLIV/222/14 Rady Gminy Piątek z dnia 22 września 2014 roku w sprawie zasad i trybu przyznawania osobom fizycznym dotacji celowej na dofinansowanie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków z budżetu Gminy Piątek, wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w dniu 29 września 2014 roku. Jako podstawę prawną podjęcia Uchwały wskazano, m.in.: art. 403 ust.5 ustawy z dnia 27 kwietnia Prawo ochrony środowiska. Stosownie do przywołanego przepisu zasady udzielania dotacji celowej, o której mowa w ust.4, obejmujące w szczególności kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania oraz tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania określa odpowiednio rada gminy albo rada powiatu w drodze uchwały.

W toku badania przedmiotowej Uchwały Kolegium Izby stwierdziło, że na mocy § 1 Rada Gminy postanowiła o udzieleniu osobom fizycznym dotacji celowej z budżetu Gminy Piątek, na dofinansowanie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, na których brak jest kanalizacji sanitarnej. Zgodnie z § 2 Uchwały zasady i tryb udzielania osobom fizycznym wskazanych dotacji zostały ujęte w „Regulaminie przyznawania dotacji z budżetu Gminy Piątek na realizację przydomowych oczyszczalni ścieków w roku 2015”, stanowiącym załącznik do Uchwały. Z § 1 ust.1 Regulaminu wynika, że określa on zasady przyznawania osobom fizycznym, nie będącym przedsiębiorcami, dotacji za zrealizowane przedsięwzięcia polegające na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Piątek. Natomiast stosownie do art. 403 ust.4 ustawy Prawo ochrony środowiska finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, o którym mowa w ust.1 i 2, może polegać na udzielaniu dotacji celowej z budżetu gminy lub budżetu powiatu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji:

- podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych, w szczególności: osób fizycznych, wspólnot mieszkaniowych, osób prawnych, przedsiębiorców (art. 403 ust.4 pkt 1 lit. a)-d) ustawy),

- jednostek sektora finansów publicznych będących gminnymi lub powiatowymi osobami prawnymi (art. 403 ust.4 pkt 2 ustawy).

Ponieważ ustawodawca określił katalog podmiotów uprawnionych do otrzymania dotacji, bez jednoczesnego upoważnienia organów stanowiących gmin oraz powiatów do jego modyfikacji, przyznanie dotacji wyłącznie na rzecz osób fizycznych pozostaje w sprzeczności z art. 403 ust.4 i ust.5 ustawy Prawo ochrony środowiska.

Zgodnie z § 2 ust.1 pkt 1 Regulaminu dotację mogą uzyskać podmioty posiadające tytuł prawny do nieruchomości, przy czym jeżeli nieruchomość stanowi współwłasność wymagana jest pisemna zgoda wszystkich współwłaścicieli na wybudowanie oraz użytkowanie oczyszczalni na określonej działce oraz zgoda na likwidację zbiornika bezodpływowego. Ponadto z § 2 ust. 3 pkt 4 Regulaminu wynika, że do wniosku złożonego celem ubiegania się o przyznanie dotacji należy dołączyć kopię aktualnego dokumentu potwierdzającego własność działki, na której zostało zrealizowane przedsięwzięcie. W konsekwencji także w treści wniosku o przyznanie dotacji, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do Regulaminu, należy podać tytuł prawny do nieruchomości. Wskazane żądanie pozostaje

nieuprawnione, gdyż z art. 403 ust.4 ustawy Prawo ochrony środowiska wynika, że dotacja może zostać udzielona np. wspólnocie mieszkaniowej (art. 403 ust.4 pkt 1 lit. b) ustawy), który to podmiot nie dysponuje tytułem prawnym do nieruchomości.

Na mocy § 3 ust. 3 pkt 3 Regulaminu Komisja ds. rozpatrywania wniosków, powoływana przez Wójta Gminy Piątek, została uprawniona do przeprowadzenia oględzin w terenie, co miało nastąpić po przedstawieniu przez wnioskodawcę dokumentów rozliczeniowych, gdyż zgodnie z § 3 ust. 10 Regulaminu kwota dotacji miała zostać wypłacona po zakończeniu przedsięwzięcia oraz dokonaniu przez Komisję odbioru wykonanych robót. Ponadto stosownie do § 4 ust.1 Regulaminu Komisja została upoważniona do kontrolowania, w ciągu 5 lat od daty przyznania dotacji, eksploatacji oczyszczalni, na której budowę została przyznana dotacja. W efekcie w treści wniosku o przyznanie dotacji, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do Regulaminu, zawarte zostało oświadczenie wnioskodawcy o upoważnieniu komisji do przeprowadzenia kontroli zabudowy urządzeń oczyszczalni ścieków oraz stwierdzenia jej wykonania. Ponadto w rozdziale 4 Regulaminu zawarte zostały zasady zwrotu dotacji, w tym przywołany wyżej § 4 ust.1 dotyczący kontroli eksploatacji oczyszczalni, § 4 ust. 2 i 3 wskazujące przesłanki zwrotu dotacji oraz § 4 ust.4 określający wysokość kwoty przypadającej do zwrotu. Natomiast kwestie dotyczące kontroli, podobnie jak kwestie dotyczące zasad zwrotu dotacji, wykraczają poza zakres upoważnienia wynikający z art. 403 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska, ponieważ wskazany przepis zawiera upoważnienie dla rady gminy oraz rady powiatu do uregulowania zasad udzielania dotacji celowej, o której mowa w art. 403 ust.4 ustawy, trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji oraz sposobu jej rozliczania.

Z § 2 ust.8 pkt 2 Regulaminu wynika, że jeżeli budowa oczyszczalni jest realizowana w trakcie budowy nowego budynku mieszkalnego, składając wniosek o dofinansowanie, wnioskodawca zobowiązuje się do dostarczenia do Urzędu Gminy Piątek pozwolenia na użytkowanie budynku wydanego nie później niż w terminie 1,5 roku od daty złożenia wniosku o dotację. Z powyższym koresponduje § 2 ust.3 pkt 3 Regulaminu, zgodnie z którym do wniosku należy dołączyć kopię pozwolenia na użytkowanie budynku wydanego nie później niż w terminie 1,5 roku od daty złożenia wniosku o dotację. Ponadto z § 3 ust.9 pkt 4 Regulaminu wynika, że dotacja zostanie wypłacona po złożeniu oświadczenia osoby posiadającej uprawnienia w zakresie branży wodnokanalizacyjnej, że przedsięwzięcie zostało wykonane zgodnie z przepisami ustawy Prawo budowlane oraz zasadami sztuki budowlanej. W ocenie Kolegium Izby wskazane wymogi pozostają nieuprawnione na gruncie art. 403 ust.5 ustawy Prawo ochrony środowiska, ponieważ przywołane okoliczności, tj. eksploataowanie budynków po uzyskaniu stosownych pozwoleń, czy też prawidłowe wykonanie robót budowlanych, podlega kontroli przez właściwe organy, w trybach określonych w odrębnych przepisach.

W § 3 ust.6 pkt 1-8 Regulaminu określone zostały elementy treściowe umowy o dofinansowanie, a wzór umowy stanowi załącznik nr 2 do Regulaminu. Natomiast w danym przypadku zastosowanie znajduje art. 250 ustawy o finansach publicznych, który reguluje zakres przedmiotowy umowy zawieranej przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego, w sprawie udzielenia dotacji celowej, w tym jednostce sektora finansów publicznych, w przypadku gdy odrębne przepisy lub umowa międzynarodowa nie określają trybu i zasad

udzielania lub rozliczania tej dotacji. W związku z powyższym należy wskazać, że organ wykonawczy, w przypadku udzielenia dotacji, jest obowiązany do zawarcia umowy, która będzie regulowała, co najmniej kwestie wyartykułowane w przywołanym przepisie, a jednocześnie trzeba podkreślić, że organ stanowiący nie został uprawniony do doprecyzowania treści przedmiotowej umowy. Powyższe zdaniem Kolegium Izby oznacza, że § 3 ust.6 Regulaminu oraz załącznik nr 2 do Regulaminu stanowią naruszenie art. 403 ust.5 ustawy Prawo ochrony środowiska w związku z określeniem treści umowy w sposób modyfikujący postanowienia art. 250 ustawy o finansach publicznych.

W rozdziale 5 Regulaminu zawarte zostały postanowienia końcowe, w tym w § 5 ust.1 zapisano, że Wójt Gminy Piątek pełni nadzór na przestrzeganiem i egzekwowaniem przepisów Regulaminu. W § 5 ust.2 wskazano, gdzie można pobrać druki wniosków o przyznanie dotacji, a w § 5 ust.3 postanowiono, że wniosek z załącznikami składa się w jednym egzemplarzu, przy czym w przypadku kserokopii dokumentów wymagane jest przedłożenie do wglądu oryginału dokumentów, dla stwierdzenia zgodności kserokopii z oryginałem. W § 5 ust.4 zapisano, że w sprawach, które nie zostały objęte regulaminem zastosowanie mają przepisy ustaw: Prawo budowlane, Prawo wodne, Prawo ochrony środowiska, Kodeks cywilny oraz Kodeks postępowania administracyjnego. W związku z powyższym należy podnieść, że treść przywołanych postanowień nie stanowi materii, o której mowa w art. 403 ust.5 ustawy Prawo ochrony środowiska.

Biorąc powyższe pod uwagę postanowiono, jak w sentencji.

Od uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi, w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu uchwały.

Przewodniczący Kolegium